

● **לא מן הנמנע כי בגוריון יביא לנפילת הממשלה בעניין הבחירות לרבותנות.** במקרה זה, יהווה הסיכסוך עם הדתיים רק אמתלא נוחה לצעד אשר בגוריון שוקל אותו מזה מספר ימים, בגלל סיבות שונות. בין השאר:

הצעת ההתפטרות של משה דיין מתפקידו כשר-חקלאות. דיין הציע להתפטר בגלל הסתבכותו הגוברת והולכת במשרד החקלאות, בו התגבשה אופוזיציה רצינית נגדו, בחוגי הצמרת הפקידותית, בין השאר — בגלל עניין המונימיקר. צעד זה של דיין נשמר בסוד כמנס.

הרוגו הכללי של בגוריון בעניין הפרשה. אחרי שנתברר כי רוב השרים אינם עומדים מאחורי ביג'י במלחמתו נגד לבון, גובר בלבון של ביג'י הרצון ללמד את חבריו לקח, להוכיח להם שוב כי אינם יכולים להתקיים בלעדיו.

● **תנועת החרות תתעורר סוף-סוף למאבק פארלמנטרי נגד ההשתלטות הגוברת והולכת של פרס ושות'.** אחרי שחוגי התנועה בחוגי-לארץ מתחו ביקורת קשה על היחס הצימחוני של ההנהגה בארץ בפרשת לבון, החליטה הצמרת — בהעדרו של בגין, הנמצא באמריקה — לנקוט בקו תקיף יותר. בין השאר:

תגיש התנועה שאילתה בעניין מחיקת המאמר הראשי של אורי אבנרי על-ידי הצנזורה, לפני שבועיים, המשמשת גם נימוק של צור על-תנאי של בית-המשפט העליון.

תגיש חרות שאילתה לבירור סיבות ההתפטרות של חייב לסקוב מתפקיד הרמטכ"ל.

● **פרסום וידוי של אייכמן בשבועון „ליף“ יחדש את טענת התנועות הנאציות בכל העולם כי היהודים עצמם ביצו**

הבניין הארוכים פסטה שמועה: מחפשים את האדם אשר הדליף את פרשת השאלון לעתונות. הם מילאו פיהם תה. כי כוס תה נשאר השבוע הדבר היחיד בעולם אשר אי-בו כדי להבהילם.

תחבורה

תפוס ככל יכולתך

נהג המוניית הראשון שגילה כי מנוע דיזל יפחית את הוצאת-הדלק שלו מ-700 ל-100 ל"י לחודש, חשב אולי שהוא יזכה לפרס-היעילות על שם אלעזר קפלן ז"ל. חיסכון עצום כזה יכול היה להביא להוזלה ניכרת של מחירי הנסיעה, ואולי אפילו לחיסכון קטן במטבע זר.

הנהג לא הבין את נפש שר-האוצר. הממ"ש גובה למעלה מ-25 אגורות על כל ליטר בנזין, באמצעות חצית-ריסר סוגים שונים של מסים, אשר לכל אחד מהם יש שם מצלצל ושונה. ואילו מנוע מסוג דיזלי צורך נפט, עליו אין הממשלה יכולה לגבות אלא פרוטות.

„אין טענות — צעק!“ מאותו רגע החלה מלחמת-איתנים, שדמתה להתגוששות הקרויה „תפוס ככל יכולתך“.

תחילה פנתה הממשלה אל הסתדרות הרופאים, ביקשה חוות-דעת שאדי המפלס של מנוע-דיזל מיוקם לבריאות. התשובה

מנגנון החושך

שאלון בסתר

עד לשבוע שעבר קשה היה להבהיל פקיד ממשלתי ישראלי בשני דברים: ב„עוד כוס תה“ וב„עוד טופס אחד“. המצב נשתנה כאשר מצאו 147 פקידים הביקורת של משרד מבקר-המדינה על שולחנותיהם מעטפה חומה, ובה טופס בעל ארבעה דפים מודפס, סים, בצירוף מכתב-לוי מודפס בסטנסיל, חתום ע"י מ/מ מ"מ (ממלא מקום ממונה על המנהל) י. (יגאל) גלעזר.

שמונה השורות של המכתב היו תמימות ויבשות כדור-ח מבקר המדינה: „לפי דרישה שנתקבלה במשרדנו, ולאחר התייעצות עם נציגות העובדים, הנוג מעבידים לך שאלון אישי. נא למלאו תוך שבוע ימים מהיום, ולהחזירו במעטפה סגורה אל התתום מטה. החומר יישמר בסודיות קפדנית, ולא תהיה גישה לחומר אלא לחתום מטה בלבד.“

השאלון עצמו היה תמים פחות, דרש יחס רציני מצד הממלא אותו. מבלי להוריד מידע מהגוף השואל את 74 השאלות. חתרה השאלון באותיות קטנות בראש ה"גליון": „שאלון זה מיועד לעובדים אשר מפאת תפקידם הציבורי חשוב לעמוד על אישיותם במדינה. יש למלא את כל השאלות. דילוג על שאלה יגרורם להחזרת השאלון עד מילוי“. ההצהרה עליה היה על הפקיד השואל לחתום בסוף השאלון לא היתה רצינית פחות: „ברור לי כי כל אי-דיוק במסירת פרטים בשאלון זה עלול להביא להפסקת שירות ללא כל טענות או תביעות מצדי, מאיה סוג שהוא“.

„מי הם חבריך?“ כבר לאחר השאלות הראשונות, השיגרתיות (שם משפחה, שם פרטי, שם האב, ומספר תעודת-הזהות) הוכנסה בצורה סתמית, ללא-חרדי, שאלה שיגרתית פחות: „פנסק הסתדרות, מס...“ וכאן מתחיל השאלון למספר פרקים: „רקע כלכלי“, „רקע חברתי“, „המלצות“ ועוד; ואילו הרף האחרון מוקדש כולו ל: „מהלך חיים כרונולוגי. ציין באורח כרונולוגי פרטים על מהלך חיך מגיל 15. הקפד לכלול כאן כל שנה משנות חיך. אל תמנע מלחזור על פרטים שכבר ציינת בשאלון זה.“ בצורתו החיצונית דמה השאלון ל„שאלון אישי“ רגיל, אותו צריך למלא כל עובד חדש במשרד ממשלתי; אלא שבשאלון החדש נדרשו, נוסף לפרטים על הפקיד הנשאל, פרטים על אנשים אחרים: בסעיף פים „ממליצים“, „חוג חברתי“ לא הסתפק השואל בפרטים רגילים על שלושה ממליצים ושש-שבעה „חברים“ עמם אתה נפגש תכופות, אלא התעניין גם בפרטים מדויקים על אותם אנשים ועל „רקע להכרות עמם“.

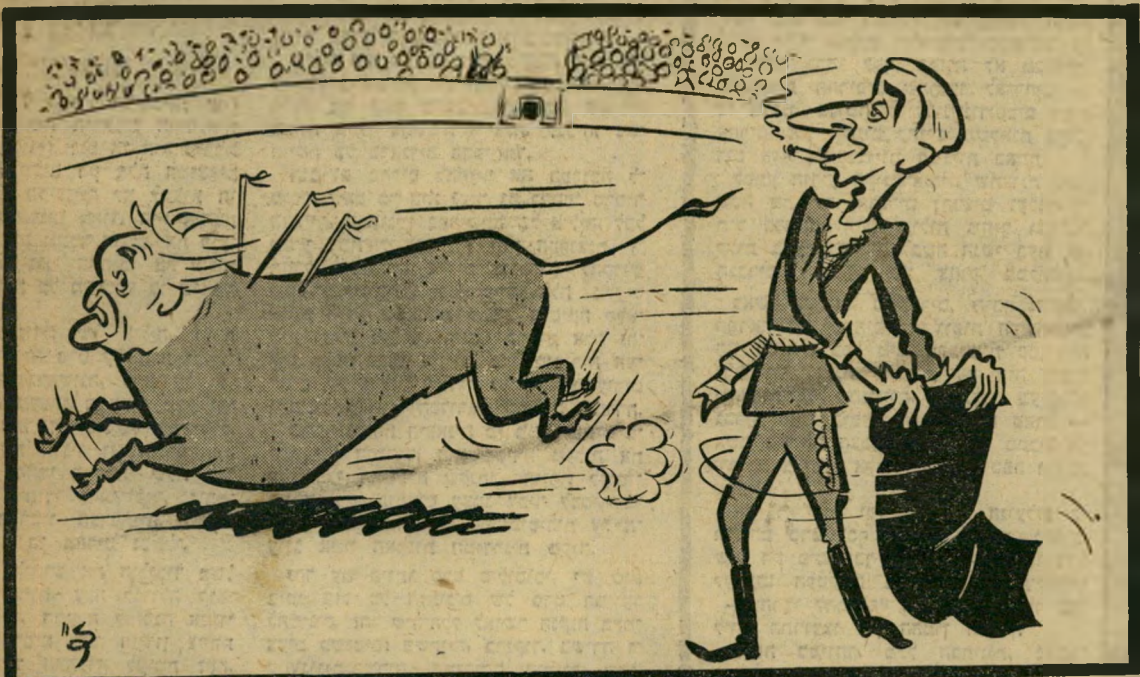
ההתא הכלכלי של הנשאל עניין את ה: שואל האלמוני לא פחות מעברו הפוליטי, הצבאי וספורטיבי של הנשאל: „מצב הרכוש“, „מצב רכוש“, „למי אתה חייב וכמה?“, „על מה הוצאת את הכסף?“

שאלון נגדי. מקבלי השאלון התפלגו: אחדים הסתירו במשרדיהם, ענו בחיפז ובקפדנות על כל השאלות. אחרים יצאו לפרוודור, היו מוכנים לחבר שאלון משלהם: כיצד מבטיח לעזור בסוף מכתבו שרק לו תהיה גישה לחומר, כאשר בתחילת אותו מכתב הוא מודיע שהשאלון נשלח למילוי „לפי דרישה שנתקבלה במשרדנו?“

● מיהו הדורש?
● מי אומר את האמת — גלעזר או נציגי העובדים, הטוענים כי לא קיימה כל התייעצות אהם בעניין השאלון?
● אם היתה התייעצות עם ועד העובדים, מי נתן לו יפוי-כוח להחליט בדבר כה חמור?

● מה דעת מבקר המדינה על השאלון? תשובתו של מ/מ מ"מ גלעזר היתה מגומגמת. לא פחות מגומגמת היתה תשובתו של מבקר המדינה עצמו: „הופתעתי מאוד. אולם אין אני יכול להחליט אם הפקידים חייבים למלא את השאלון או לא, בלי לשמוע את דברי מציעי השאלון.“ הוא לא פירס מיהם המציעים.

העתונאים, לעומת זאת, לא התקשו למצוא את פיתרון התעלומה: שרות-הבטחון הוא ששלח את השאלון למשרד מבקר-המדינה, אחרי שכבר הצליח להעבירו בשקט בכמה גשרים אחרים, גם בין פקידים שאין להם שום קשר לענייני בטחון. היתה זאת פשרה נוספת של מנגנון-החושך אל תחום הפרט של האזרח וחירותו היסודית — ואיום נוסף על פקיד המדינה שלא להמרות את פיו של המנגנון הכליכול והכליידע. בינתיים הבהילו הפקידים שוב: במסדרוני

הוא החטיא שוב פעם

עו את השואה. אף שקיים ספק חמור לגבי האוטנטיות של המיסמך שפורסם בליף, יסתמכו הנאצים על הטענה הכלולה בו כי ד"ר ישראל קאסטר שיתף פעולה מרצון בהשמדת יהודי הונגריה, וכי יכול היה לחיות קצין ס.ס.

מציין. כבר קודם לכן טענו פירסומים נאיונאציים בגרמניה, באוסטריה ובארצות אחרות, כי מחנות-ההשמדה והגטאות עמדו תחת פיקוח הקאפוס היהודיים. שהפעילו גם את תאגיד-הנאצים. השקר הנאצי האחרון: שכל היהודים האלה פעלו בפקודת ההנהגה היהודית הבינלאומית, שתיכננה את השואה כדי להשחיר את פני גרמניה ולהביא לאובדנה. קרוב לוודאי כי טענה זו לא תושמע על-ידי סניגורו של אייכמן במשפטו בישראל.

● **הקמת פיקוד צבאי אפריקאי, ביוזמת קוואמה אנקרומה, תנחית מכה חמורה לעמדות ישראל ביבשת השחורה.** לפי הצעת המנהיג הנאצי, יכלול הפיקוד המשותף את המפקדים של תשעה צבאות אפריקאיים, מהם חמשה ערביים: צבאות רע"ט, סודאן, לוב, תוניס ומארוקו.

בהרכב זה, יהיה הצבא הרע"מי החזק ביותר, דבר שיקנה לגמלא עבד אל-נאצר עמדה מרכזית בעניינים אפריקאיים. בעניין זה יש חשיבות רבה לנסיעת המצביא המצרי, מארשל עאמר, למוסקבה, לשם השגת ציוד צבאי משוכלל יותר.

● **צפה להקמתם של שני מועדוני-גולף חדשים.** אחד ממועדוני המיליונרים, כפי שכונו מיגרשי-הספורט היקרים, יוקם ליד בית-דולפי, ביוזמתו, של אליההוון הדוסי-אפריקאי, נורמאן לוריא. השני יוקם בקרבת אשקלון, ביוזמתו של עובד בן-עמי, ראש עיריית נתניה לשעבר, המתמסר לאחרונה לעיסקי-הפיתוח הכדאיים של אשקלון.

● **פסקהדיון הסנסציוני של השופט יוסף למ, שאסר על בעל להתראות עם מאהבתו, יוכא לדיון בכנסת.** ח"כ הציב שלמה זלמן אברמוב יעלה את הפרשה בצורת שאילתה, בה יחקור מדוע לא תובעים לדין את כתבת דבר רות בונדי, שכתבה פיליסון בו כינתה את השופט בהומור — „אנטישמי“.

המאכזב: אדי הנפט מיוקים פחות מאדי הסולר, המופלטים ממנועי האוטובוסים.

הממשלה לא נואשה. היא פנתה לסכנין, ביקשה חוות-דעת שהשימוש בנפט מביא לבלאי מוגבר של המנוע ולצריכה גדולה יותר בחלקי-חילוף, העולים במטבע קשה. אך שוב נחלה אכזבה: הבדיקה הוכיחה כי אין בלאי מוגבר. לכל היותר כתרכה הפיח בראש המנוע, דבר שיחייב ניקיור-ראש אחרי כל 10 אלפי קילומטרים של נסיעה, במקום אחרי כל 20 אלף. חוץ מזה, המליצו מומחי הסכנין להתקין מאייד (קרבורטור) מתאים. הממשלה נשארה ללא טענות. וכמו הנואם בילקוט הכוזבים, שרשם לעצמו „אין טענות משכנועות — הרם את הקול!“ החליטה לעבור למעשים.

פושעים מתכתיים. שוטרי ישראל פשטו בדרכים, עצרו למעלה ממאה פושעים מתכתיים. היו אלה המוניות בהן התקנו מנוע-דיזל בניגוד לצו משרד-התחבורה, האוסר זאת. צו זה הוצא על-סמך תקנות חירום מאנדטורית, כי הכנסת לא נתנה עדיין גושפנקה חוקית להצעת הממשלה לא-סור התקנת מנוע-דיזל. לפי הערכה זדירה, התקינו 7000 בעלי-מוניות מנוע-דיזל ללא היתר.

איש לא דיבר על התעלומה המרתקת ביותר שבכל הפרשה: מניין השינוי הנהגים את המנועים? הממשלה לא נתנה רשיון (המשט בעמוד 14)

● על שם מציאו, המתנדס הגרמני רו' דולף דיזל, שהתאבד ערב מלחמת-העולם הראשונה.